

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Domsjöskolan i
Örnsköldsviks kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Domsjöskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Domsjöskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver initiera ett strategiskt jämställdhetsarbete för att alla elever oavsett könstillhörighet ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver organisera arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla ämnen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **8 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (SI 2024:5259) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete på ett sätt som skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten. Uppföljningen av kunskapsresultaten, som innefattar flera olika typer av resultat och nivåer, syftar till att identifiera mönster och variationer. Därtill följer rektorn även upp lärarnas förutsättningar och till viss del även undervisningens genomförande. Utifrån analysen vidtar rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. I sin uppföljning har rektorn, som är relativt ny på skolan, bland annat identifierat att det finns skillnader i flickors och pojkars kunskapsresultat men rektorn har ännu inte hunnit analysera vad dessa skillnader beror på. Rektorn har även identifierat att det finns skillnader i måluppfyllelsen mellan ämnen som behöver följas upp och analyseras ytterligare. Vidare framgår att rektorn planerar att ge elevhälsan en tydligare roll i uppföljningen av kunskapsresultaten. Detta för att ytterligare stärka skolans uppföljnings- och analysarbete. Rektorn följer även upp och analyserar hur skolans värdegrundsarbete genomförs, bland annat genom skolans trygghetsteam som bidrar till att skapa en röd tråd i värdegrundsarbetet.

Rektorns ledning och organisation

Rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet har ett tydligt fokus på skolans värdegrunds- och kunskapsuppdrag. Rektorn ger

lärarna förutsättningar att samverka med varandra. Rektorn följer även i viss mån upp att det kollegiala lärandet ger resultat i undervisningen. Skolan har exempelvis återkommande arbetslags- och ämneslagsträffar samt konferenser där lärarna har möjlighet att dryfta pedagogiska frågor. Skolan har även en utvecklingsgrupp där ett antal lärare ingår som bland annat arbetar med att ytterligare stärka undervisningen i matematik samt språk-, läs- och skrivutvecklingen. Skolans arbets- och förhållningssätt är väl kända bland personalen, men på grund av rektorsbyten håller rutinerna på att ses över. De nya rutinerna håller successivt på att introduceras och implementeras. Såväl obehöriga som nyanställda lärare ges en planerad introduktion.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

På skolan bedrivs ett visst jämställdhetsarbete, men ledningen och styrningen av arbetet är i vissa delar otydlig. Rektorn har påbörjat ett strategiskt arbete med att följa upp och analysera kunskaps- och trygghetsresultat utifrån kön. Men, vid sidan av denna uppföljning, är rektorns styrning i frågor om skolans jämställdhetsarbete inte lika tydlig och strategisk. Även om flera lärare lyfter in frågor rörande jämställdhet i undervisningen så saknas en systematik i skolans jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma möjligheter att lära och utvecklas.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver initiera ett strategiskt jämställdhetsarbete för att alla elever oavsett könstillhörighet ska ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det saknas ett systematiskt jämställdhetsarbete på skolan. Det kan medföra en risk att flickor och pojkar inte får samma förutsättningar att lyckas i sitt skolarbete.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tillsammans med lärarna och elevhälsan diskutera och planera för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn behöver också följa upp att de möjligheter som finns för att undervisa om jämställdhet inom ramen för kursplanernas centrala innehåll tas tillvara och att denna undervisning bedrivs på ett sådant sätt att eleverna stimuleras att omfatta dessa värden. Rektorn behöver även försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans

undervisning och arbete. Det går exempelvis att se över och försäkra sig om att läromedel speglar erfarenheter utifrån olika könstillhörigheter. För att jämställdhetsarbetet ska fungera väl behöver rektorn också ta ansvar för att tydliggöra vikten av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner samt följa upp det arbete som bedrivs på området.¹

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor samt av observationer och inkommen dokumentation.

Målfokusering, varierad undervisning och lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad. Eleverna ges ett aktivt lärarstöd så att de kommer i gång med och bibehåller sitt engagemang för skolarbetet. Skolan har ett gemensamt arbete kring lektionsdesign som bland annat innefattar att eleverna ska få veta syfte, mål, stoff och arbetsmetoder. Detta medför att lektionerna, oavsett ämne, har en gemensam grundstruktur. Undervisningen är varierad och innehåller flera olika inslag såsom genomgång, arbete enskilt, i par och i grupp samt ibland även korta rörelsepauser. Under den inledande genomgången går läraren igenom lektionens upplägg så att det blir tydligt för eleverna vad lektionen ska innehålla. Ibland innehåller dessa genomgångar även en diskussion om vad syftet är. Under lektionerna är läraren aktiv och rör sig i klassrummet för att stötta och hjälpa eleverna.

¹ För att få stöd i arbetet med att utveckla skolans jämställdhetsarbete kan rektorn med fördel ta hjälp av Skolverkets stödmaterial Leda jämställdhetsarbete. Se <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/vardegrund-och-arbetsmiljo/leda-jamstalldhetarbete>

Anpassningar, stimulans och utmaningar

Undervisningen innehåller flera inslag som utmanar eleverna utifrån den nivå de befinner sig på. Lärarna har höga förväntningar på eleverna och arbetar aktivt med att stimulera och stärka deras motivation. Elever som snabbt blir färdiga med sina arbetsuppgifter ges nya utmaningar så att de behåller sitt engagemang och fortsätter att utmanas. Lärarna ger positiv muntlig feedback i samband med att eleverna besvarar frågor under genomgångar samt när eleverna genomför arbetsuppgifter. Lärarna ger även skriftliga framåtsyftande kommentarer på genomförda arbetsuppgifter. På skolan förs diskussioner om hur man ytterligare kan stärka arbetet med att utmana elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling.

Elevers delaktighet

Eleverna ges möjlighet att, utifrån ålder och mognad, delta i utvärdering och planering av undervisningen. Eleverna ges också vissa möjligheter att på olika sätt reflektera över och ta ansvar för sitt lärande. Några lärare ger eleverna möjlighet att påverka undervisningen genom omröstningar om exempelvis vilka arbetssätt som ska användas. Några lärare lyfter in och utgår återkommande från elevernas synpunkter och erfarenheter i undervisningen. I slutet av lektionerna håller lärarna ofta korta utvärderingar, där eleverna ges möjlighet att reflektera över hur de upplevt lektionen, vad som gått bra, hur deras egen insats varit och ibland även om något hade kunnat göras bättre. I såväl korta avstämningar under lektioner som i återkommande utvecklingssamtal förs diskussioner med eleverna om hur de bäst lär sig och vad som går att göra för att de ska nå längre i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering

till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor samt av observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Skolans arbete med att skapa studiero

Personalen bedriver ett samlat arbete med att skapa studiero. Eleverna görs, utifrån ålder och mognad, delaktiga i detta arbete. Lärarna har gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna. Exempelvis arbetar lärarna aktivt med klassrumsmiljöerna, lektionsupplägg och elevernas placeringar i klassrummen samt grupp sammansättningar, för att främja studiero. Skolans personal arbetar tillsammans för att fortsätta utveckla arbetet med att skapa studiero. I detta ingår bland annat fortsatt utveckling av arbetet med struktur och stimulans. Det är överlag hög vuxennärvaro under lektionerna, vilket bidrar till att elever som upplevs som oroliga eller har svårt att fokusera på skolarbetet snabbt får hjälp och stöd. Eleverna görs delaktiga i arbetet med att främja god studiero. Exempelvis brukar några lärare samtala med eleverna om vad studiero innebär. Därtill brukar flera lärare göra korta utvärderingar av studieron med eleverna i slutet av lektionerna.

Skolans arbete med att skapa trygghet

På skolan bedrivs ett medvetet arbete för att skapa och upprätthålla tryggheten. Tryggheten på skolan är god och skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till att skapa och upprätthålla trygghet. Skolan följer aktivt upp och utvärderar tryggheten och trygghetsarbetet i syfte att säkerställa god trygghet för elever och personal. Som en del i detta arbete genomförs årliga trygghetsvandringar och terminsvisa trivselenkäter som besvaras av alla elever på skolan. Därtill följs elevernas trygghet och trivsel upp vid utvecklingssamtalen. Trygghetsresultaten sammanställs och analyseras, och utifrån denna analys planeras åtgärder för att stärka skolans trygghetsarbete. Utifrån tidigare uppföljning och analys har skolan vidtagit åtgärder såsom att tydliggöra förväntningar på eleverna i samtliga miljöer på skolan. Skolan har även infört strukturerade rastaktiviteter och höjt vuxennärvaron i korridorer och i utemiljöer.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor samt av inkommen dokumentation och officiell statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Rektorn följer upp och analyserar lärares bedömningar i olika årskurser och ämnen i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Rektorn, som är relativt ny på skolan, har bland annat identifierat att det under föregående läsår fanns tydliga avvikelser i ämnet engelska i årskurs 6. Rektorn har ännu inte hunnit analysera vad detta berodde på och har därför inte vidtagit några åtgärder. Rektorn uppger att hen inte fått någon djupare inblick i lärarnas bedömnings- och betygssättarkompetens och att hen inte fört några diskussioner med lärarna om deras bedömningar och betygssättning, men att det är planerat att så ska ske.

Kvalitetssäkringar av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn följer upp och ser till att lärarna använder sig av olika metoder för bedömning. Rektorn ger också, framförallt inom skolans egen personalgrupp och i ämnen där det finns nationella prov, lärarna möjligheter att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. I skolans arbete med att kvalitetssäkra lärarnas bedömningar och betygssättning ingår bland annat att lärarna använder olika typer av screeningar och tester. Lärarna sambedömer också ofta med andra lärare på skolan. I årskurs 1–3 sker sambedömning framförallt i ämnena svenska, matematik och engelska. Lärarna har återkommande diskussioner kring bedömning och betygssättning i sina arbetslag. Vid bedömning av nationella prov deltar alla lärare som undervisar i de olika stadierna. Det finns också, sedan början av läsåret, möjlighet för lärarna att diskutera bedömning och betygssättning med lärare på andra skolor under skolgemensamma ämnesträffar. Hittills har dessa träffar emellertid inte använts för att diskutera just bedömning och betygssättning. Enligt rektorn finns det möjlighet att dessa träffar kan

användas för att lärarna ska kunna diskutera betyg och bedömning, men det finns ännu inte någon plan för när eller hur det ska ske.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla ämnen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte ger lärare i samtliga ämnen tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Trots att rektorn initierat sambedömning av nationella prov med lärarna på skolan och uppmuntrar lärarna att diskutera bedömningsfrågor finns ytterligare behov av att ge lärarna stöttning och vägledning kring frågor som rör bedömning och betygssättning. Det kan annars medföra en risk att bedömningar och betygssättningen inte blir likvärdig.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att ge samtliga lärare goda förutsättningar att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning på olika sätt och med hjälp av till exempel andra lärare, både inom och mellan skolor. I Skolverkets allmänna råd² poängteras att lärares samsyn har stor betydelse för arbetet med rättvisande och likvärdig bedömning och betygssättning samt att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisa och likvärdiga betyg. Rektorns roll innebär att säkerställa att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Rektorn behöver ta reda på vad lärarna har för behov och ge lärare tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid bedömning och betygssättning samt hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Agnetha Burström, undervisningsråd.

Utredaren Anders Haglund har varit föredragande i ärendet. I handläggning av ärendet har även utredarna Jessica Kristoffersson och Robert Sondell medverkat.

² Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning (SKOLFS 2022:417)

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med utvecklingsledare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen samt den offentliga statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta

område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 – 23 oktober 2024. Besöket genomfördes av utredarna Anders Haglund och Jessica Kristoffersson. Intervju med utvecklingsledare, representanter för elevhälsan samt rektorn och biträdande rektorn genomfördes via videolänk den 24 oktober – 6 november 2024.

Domsjöskolan är en F-6 skola belägen i Domsjö i Örnköldsviks kommun. Vid granskningstillfället har skolan 281 elever i årskurserna 1-6. Skolan leds av en rektor tillsammans med en biträdande rektor. Förskoleklassen ingår inte i denna granskning.